

AKKREDITERINGS- RAPPORT

**Vedtak om avslag på søknad om
akkreditering av fagskoleutdanningen
Psykisk helse og livsmestring for pasienten i
sykehjem**

DIN KOMPETANSE FAGSKOLE AS

2025

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no

NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

Institusjon	DIN KOMPETANSE FAGSKOLE AS
Sakkyndige	[SAKP.SAKKYNDIGE]
Dato for vedtak	02.07.2025
NOKUTs saksnummer	23/01057

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

Hva søknaden gjelder

DIN KOMPETANSE FAGSKOLE AS (organisasjonsnummer 921721722) søkte NOKUT 13.09.2023 om akkreditering av *Psykisk helse og livsmestring for pasienten i sykehjem* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er på 60 studiepoeng.

Søknaden gjelder for utdanningssted Internett.

Innhold

1 Vedtak	5
1.1 Dere kan klage på vedtaket	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn.....	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur.....	8
2.3 Samarbeid med aktører i arbeidslivet	9
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse.....	11
2.5 Avtaler, omfang og nivå.....	14
2.6 Opptakskrav.....	14
2.7 Politiattest	17
2.8 Skikkethetsvurdering	18
2.9 Fagmiljø	19
2.9.1 Fagmiljø – kravene fagskolen selv har fastsatt	19
2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt.....	21
2.10 Sensorer og praksisveiledere.....	24
2.10.1 Sensorenes kompetanse.....	24
2.10.2 Praksisveiledernes kompetanse	25

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Psykisk helse og livsmestring for pasienten i sykehjem*, 60 studiepoeng, nettbasert, ved DIN KOMPETANSE FAGSKOLE AS, er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

Følgende krav er ikke oppfylt:

- Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b (Utdanningens faginnhold og struktur)
- Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt (Overordnet læringsutbyttebeskrivelsene, omfang og nivå)
- Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning (Opptakskrav)
- Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt (Fagmiljø – kravene fagskolen selv har fastsatt)

NOKUT akkrediterer alle fagskoleutdanninger, med unntak av fagskoleutdanninger innen akkrediterte fagområder, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5 og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) §§ 47 og 48.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok 13.09.2023.

Vedtaket gjelder for utdanningssted Internett.

1.1 Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak - § 28
- Klagefrist - § 29
- Innholdet i klagen og hvem det skal rettes til - § 32
- Klageinstans - §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig - § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken - § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen. Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med og speile utdanningens læringsutbytte. Utdanningens navn må være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. Det betyr at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningens navn er ifølge søknaden «Psykisk helse og livsmestring for pasienten i sykehjem».

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at navnet reflekterer det vesentlige innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene og emnene i utdanningen. Komiteen vurderer derfor at navnet er dekkende for utdanningen.

Den sakkyndige komiteen gjør oppmerksom på at dersom fagskolen gjør endringer i utdanningens faginnhold og struktur og overordnede læringsutbytte, må fagskolen vurdere om dette også får betydning for om navnet på den omsøkte utdanningen fremdeles er dekkende ved en eventuell ny søknad.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforordningen § 2-1 tredje avsnitt bokstav b

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende emner:

- Emne 1: Etikk, kommunikasjon og relasjonskompetanse (7,5 stp.)
- Emne 2: Helsefremmende og forebyggende arbeid for den eldre pasienten i sykehjem (7,5 stp.)
- Emne 3: Psykisk helse og livsmestring i sykehjem (22,5 stp.)
- Emne 4: Praksis (15 stp.)
- Emne 5: Fordypningsoppgave (7,5 stp.)

Temaene som hører til under de ulike emnene blir ikke gjengitt her, men framgår av søknadens vedlegg om utdanningens innhold og struktur.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at innholdet og strukturen ikke er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Den sakkyndige komiteen vurderer at innholdet fremstår som for bredt og lite målrettet. Beskrivelsen av emner mangler en tydelig struktur og sortering, og det er uklart hvordan emnene henger sammen. Oppdelingen i emner er både omfattende og mangelfull. Utdanningen favner svært mange områder innen geriatri, som for eksempel fra legemidler, sykdomslære og miljøbehandling til pårørendesamarbeid, fallforebygging og ernæring. Dette gir et omfattende og fragmentert inntrykk, og bidrar til at utdanningen mister sitt faglige særpreg. Dersom utdanningen ikke tydeligere rettes inn mot psykisk helse og livsmestring, i tråd med utdanningens navn og målgruppe, reduseres også studentenes mulighet for faglig fordypning.

Den sakkyndige komiteen vurderer at utdanningen i liten grad speiler dagens og morgendagens behov for kompetanse i sykehjem. Disse forholdene krever spesialisert kunnskap, særlig innen demens, psykisk helse og livsmestring og dette er temaer som er lite eller overfladisk behandlet i søknaden. Demens nevnes kun kort i ett av emnene (emne 3), noe som ikke er tilstrekkelig sett opp mot hvor sentral denne problematikken er i dagens sykehjemsomsorg.

Fagskolen må også ha en tydeligere tematisk prioritering for at utdanningens innhold og oppbygning knyttes tettere til pasientgruppen den er ment å rette seg mot. Samlet sett viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.3 Samarbeid med aktører i arbeidslivet

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet. Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.

Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig

utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Samarbeidspartnerne må være relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet.

Fagskolen må i søknaden vise at den har planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknaden oppgir fagskolen at den samarbeider med disse aktørene i arbeidslivet:

- Furuheim Sykehjem
- Stavern sykehjem
- Rekkevik sykehjem
- Sogndal helse- og omsorgssenter
- Ecura helse og omsorgstjenester

Alle samarbeidsparter er med i fagråd for utdanningen og deltar i to faste årlige møter, i april og i oktober, hvor læringsutbyttebeskrivelser og innhold i utdanningen gjennomgås. Når det gjelder planer om fremtidig samarbeid er det inngått en intensjonsavtale om samarbeid med aktørene, som omfatter utvikling innen sentrale områder som praksis og sektorens utvikling.

Vurdering

Fagskolen beskriver et samarbeid med aktører fra yrkesfeltet i utviklingen av denne utdanningen.

Det går fram at fagskolen har samarbeidet om utviklingen av utdanningen og at fagskolen har planer om framtidig samarbeid om utdanningen. Den sakkyndige komiteen vurderer at de navngitte virksomhetene sikrer tilfredsstillende bredde for utdanningen, og at de vil kunne bidra til å sikre at læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Komiteen vurderer videre at planene for det fremtidige samarbeidet er tilstrekkelig. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Fra Fagskoleloven § 4a første avsnitt første setning

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

Bestemmelsene om læringsutbytte stiller krav til hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø. Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første setning. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2. Søkeren må i søknaden oppgi hvilket nivå i NKR utdanningen ligger på. For utdanninger på 90 studiepoeng, eller utdanninger som bygger videre på andre fagskoleutdanninger uavhengig av omfang, skal søkeren oppgi det nivået som stemmer best overens med utdanningens læringsutbytte.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt, henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanningen må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttebeskrivelsen må være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må også være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Hvis fagskolen benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om

studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte. Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket er ikke oppfylt.
- Kravet om utdanningens omfang er ikke oppfylt.
- Kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Fagskolen oppgir i søknaden at utdanningen gir uttelling i 60 studiepoeng og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

Utdanningen har følgende overordnede læringsutbytte:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om psykisk helse hos pasienten i sykehjem som anvendes for å kunne fremme livsmestring og ivareta pasientens ressurser
- har kunnskap om etikk, kommunikasjon og relasjonsbygging som anvendes for å ivareta pasientens trygghet og tillit
- har kunnskap om pasientens sosiale og kulturelle behov som anvendes ved kulturelle og kreative aktiviteter for å styrke tilhørighet og trivsel
- har kunnskap om tverrfaglig samarbeid i sykehjem for å opprettholde deltagelse i hverdagslivet og skape sosiale relasjoner for pasienten
- har innsikt i relevante lover og forskrifter som omfatter psykisk helse og livsmestring for pasienten i sykehjem
- har kunnskap til psykisk helse og livsmestring for pasienten i sykehjem og kjennskap til kjennskap til den kommunale helse og omsorgstjenester
- kan oppdatere sin kunnskap om psykisk helse og livsmestring gjennom relevant fagstoff fra nyere forsknings- og utviklingsarbeid
- forstår betydningen av helsefremmende og forebyggende arbeid innen psykisk helse og livsmestring for pasienten i sykehjem i et folkehelseperspektiv

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om psykisk helse hos pasienten i sykehjem og planlegge, motivere og bistå i deltakelse av gjøremål og tilrettelagte aktiviteter for å bevare eller øke sin mulighet til å fungere i hverdagen
- kan anvende kunnskap om etikk ved tydelig kommunikasjon med pasienten og bygge relasjoner for å skape trygghet og tillit
- kan anvende kunnskap om miljøbehandling i arbeid med tilpasset aktivitetstrening og understøtte ressursene for å opprettholde selvstendighet og deltagelse i hverdagslivet
- kan anvende kunnskap om kulturelle og kreative aktiviteter gjennom å tilrettelegge for pasientens deltagelse på ulike arrangementer for å styrke tilhørighet og trivsel
- kan anvende tverrfaglig samarbeid i sykehjem gjennom kontakt med helsepersonell og pårørende for å opprettholde deltagelse i hverdagslivet og skape sosiale relasjoner for pasienten
- kan finne informasjon og fagstoff om psykisk helse og livsmestring for pasienten i sykehjem ved å holde seg oppdatert på nasjonale retningslinjer og gjennom kontakt med kollegaer og relevant helsepersonell
- kan bidra til planlegging av observasjon innen psykisk helse og livsmestring for pasienten i sykehjem og bidra til å identifisere behov for iverksetting av tiltak som fremmer trygghet og trivsel

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har forståelse for yrkesetiske retningslinjer som regulerer yrkesutøvelsen som helsefagarbeider i sykehjem
- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved at han/hun ivaretar brukermedvirkning og integritet for pasienten samt utøver faglig forsvarlighet som helsefagarbeider
- kan innenfor eget kompetanse- og ansvarsområde utføre forebyggende arbeid med psykisk helse som bidrar til å fremme livsmestring hos pasienten i sykehjem
- kan bygge relasjoner med helsepersonell og på tvers av fag, samt med pårørende i helsefremmende og forebyggende arbeid med pasienten i sykehjem
- kan gjennom kunnskapsdeling og etisk refleksjon, bidra til å utvikle arbeidsmetoder til pasienten i sykehjem av relevans for vennskap, tilhørighet og trivsel

Vurdering

Det samlede læringsutbyttet er i tråd med NKR, og utdanningen ligger riktig plassert på nivå 5.1. Imidlertid vurderer den sakkyndige komiteen at læringsutbyttebeskrivelsene er for omfattende, lite konkrete og ikke tilstrekkelige for å utøve yrket.

Innholdet er lite fagspesifikt og speiler i liten grad dagens og morgendagens behov for kompetanse i sykehjem. Komiteen begrunner dette med at majoriteten av dagens pasienter i sykehjem har en demensdiagnose, i tillegg til andre ulike diagnoser. Derfor vurderer de at temaet demens må fremheves i større grad, i samsvar med psykisk helse og livsmestring, slik at læringsutbyttet blir tilstrekkelig til at studentene kan utøve yrket. Dersom fagskolen likevel ønsker et såpass bredt og omfattende studietilbud, må antall studiepoeng økes til enten 90 eller 120 studiepoeng.

2.5 Avtaler, omfang og nivå

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning. Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket.

En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.6 Opptakskrav

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning

«Kvalifisering for opptak (1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse. (4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. (5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger. Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første avsnitt at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene er det fagskolen selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene den tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, og skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt.

I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften. Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak. Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes om det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell læring». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter en tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet til utdanningen. I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt. Det spesielle opptakskravet må være «relevant» for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende, og fagskolen har ikke anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp.

Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Dersom en utdanning har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges, jf. fagskoleforskriften § 18. I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for spesielt opptakskrav i form av yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Beskrivelse av realkompetansevurdering er ikke i tråd med regelverket.
- Formelle opptakskrav er ikke i tråd med regelverket.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskrav: «Autorisert helsefagarbeider.» Fagskolen har ikke inkludert realkompetansevurdering som en del av opptakskravet ved søknaden.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at autorisasjon som helsefagarbeider er relevant for en fagskoleutdanning innen helsefag. Dette er imidlertid et spesielt opptakskrav og ikke et generelt opptakskrav. Fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde ledd. Fagskolen må imidlertid ha et generelt opptakskrav i tillegg til det spesielle opptakskravet.

I fagskoleforskriften § 7 er det presisert i bestemmelsens første ledd at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring nivå 4, eller tilsvarende realkompetanse. Dette innebærer at fagskolen også må ha bestemmelser om mulighet for å søke opptak på bakgrunn av realkompetanse og hvordan søkere med realkompetansen skal vurderes opp mot det formelle opptaksgrunnlaget. Et generelt opptakskrav slik som for eksempel fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev helsefagarbeider, kan realkompetansevurderes. Fagskolen må ha bestemmelser om realkompetansevurdering for søkere når det gjelder det generelle opptakskravet.

Det fremgår av fagskoleforskriften § 7 tredje ledd at fagskolen ikke kan ta opp søkere utelukkende basert på realkompetansevurdering dersom utdanningen krever yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning: «Realkompetansevurdering kan ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som et opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning.»

Fagskolen må stille like krav til alle søkere. Når autorisasjon er et opptakskrav, kan ikke søkere vurderes utelukkende på bakgrunn av realkompetanse. Det må fremgå tydelig at også søkere som tas opp på bakgrunn av realkompetanse må ha nødvendig autorisasjon, og at dette må dokumenteres ved opptak.

Samlet sett viser dette at kravet ikke er oppfylt.

2.7 Politiattest

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Ifølge ordlyden har fagskolen en plikt til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene. I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak. Dette gjelder også dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i fremtiden.

Fagskolen kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene senere i utdanningsløpet dersom de skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor de vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4.

Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fagperson på praksisstedet er veileder».

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.8 Skikkethetsvurdering

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. [...] Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra Fagskoleforskriften § 26

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det ved akkreditering av utdanning skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning. Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første setning. I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27.

Sårbare situasjoner kan være hvis studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer. Dersom studenter kan utgjøre en slik fare, må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor rammene av utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet. Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Fagskolen skriver at studentene må få vurdert skikkethet gjennom studieløpet fordi de vil komme i kontakt med «barn i sårbare situasjoner». Fagskolen skriver videre at det inngår praksis i

utdanningen, og studenten kan utgjøre en fare for, i løpet av utdanningen og i yrket utdanningen leder til.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen legger til grunn at fagskolen har skrevet feil i søknadsdokumentasjonen, og egentlig mente å skrive «*voksne* i sårbare situasjoner». Komiteen tar dermed utgangspunkt i dette under denne vurderingen.

De sakkyndige vurderer at studentene vil komme i kontakt med mennesker i sårbare situasjoner. Eldre med helseutfordringer må sees som sårbare voksne i en sammenheng hvor de er pasienter. Studentene kan både under utdanning og i yrkesutøvelsen utgjøre fare for pasientenes liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet. Utdanningen oppfyller derfor vilkårene for når det skal gjennomføres skikkethetsvurdering.

2.9 Fagmiljø

2.9.1 Fagmiljø – kravene fagskolen selv har fastsatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha. Dette gjelder også krav til rollene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig.

De kravene fagskolen selv fastsetter, må oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt, jf. kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt». Det betyr at kravene må sikre at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. Kravene må også sikre at det i fagmiljøet finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen må stille krav til utdanning for faglig ansvarlig som er relevant for utdanningens innhold og egenart.

Videre må fagskolen stille krav til utdanningsfaglig utdanning for utdanningsfaglig ansvarlig. Se for øvrig til utdypingen av disse kravene til fagmiljøet under kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt».

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravene fagskolen stiller til utdanningsfaglig ansvarlig ikke er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til den faglig ansvarlige er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

NOKUT viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet hvor fagskolen oppgir hvilke krav som er stilt til utdanningens fagmiljø. NOKUT vil under «Vurdering» gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Faglig ansvarlig

Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene fagskolen har stilt til faglig ansvarlig oppfyller kravene i regelverket. Fagskolen stiller krav om at faglig ansvarlig har minst utdanning som «sykepleier med etterutdanning fra høyskole eller universitet i psykisk helsearbeid med minst 60 studiepoeng». Komiteen legger til grunn at fagskolen med «etterutdanning» mener «videreutdanning» som er studier eller opplæring som gir formell kompetanse i form av studiepoeng. Som arbeidserfaring krever de at faglig ansvarlig har «relevant yrkeserfaring i minst 5 år i løpet av de siste 10 år samt minst 1 år undervisningserfaring i løpet av de siste 10 år.» Fagskolen stiller også tilleggskrav til denne stillingen om at vedkommende har «formell utdanningsfaglig kompetanse i form av minimum 30 studiepoeng i pedagogikk.»

Den sakkyndige komiteen vurderer at en slik utdanningsbakgrunn og arbeidserfaring er relevant for utdanningens innhold og egenart.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Fagskolen stiller krav om at utdanningsfaglig ansvarlig har «[m]inimum 60 studiepoeng i pedagogikk i form av enten PPU, praktisk pedagogisk utdanning eller annen utdanning innen pedagogikk/didaktikk og minimum 30 studiepoeng i nettpedagogisk utdanning.» Formuleringen «eller annen utdanning innen pedagogikk/didaktikk» åpner imidlertid for utdanningsfaglig utdanning som ikke er rettet mot voksne. Fagskolen må presisere at den utdanningsfaglige utdanningen må være rettet mot læring på minimum nivå med videregående opplæring. Komiteen vurderer derfor at kravene dere har stilt til utdanningsfaglig ansvarlig ikke oppfyller kravene i regelverket.

Komiteen vurderer at kravene fagskolen stiller til arbeidserfaring for utdanningsfaglig ansvarlig er relevant for rollen. Som arbeidserfaring fagskolen at utdanningsfaglig ansvarlig har «minimum 3 års erfaring innen undervisning i løpet av de siste 10 år.» Fagskolen stiller også følgende tilleggskrav til denne stillingen: «at formell faglig kompetanse skal minst være utdanning som lærer eller pedagog eller sykepleier fra høyskole eller universitet i med minst 60 studiepoeng. I tillegg minimum 2 års erfaring fra helsesektor eller undervisning i helsefag.»

Fagmiljøets kompetanse og sammensetning

Den sakkyndige komiteen vurderer at kompetansekravene fagskolen har stilt til faglærerne er relevante. Kravene fagskolen har stilt sikrer at det finnes personer i fagmiljøet med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen har listet opp kompetansekrav knyttet til hvert enkelt emne for at kompetansen best mulig skal være tilpasset de ulike emnene. Det skal for eksempel finnes undervisere med utdanning som «sykepleier med etterutdanning fra høyskole eller universitet i psykisk helsearbeid».

Det skal finnes personer med utdanningsfaglig kompetanse. Fagskolen stiller krav til at alle i fagmiljøet har formell utdanningsfaglig kompetanse i form av «minimum 30 studiepoeng i pedagogikk». Fagskolen har stilt krav om relevant, oppdatert yrkeserfaring ved at de krever at faglærere må ha utøvd yrket sitt i minst tre år i løpet av de siste ti årene, samt «minst ett år undervisningserfaring i løpet av de siste ti årene.»

I tillegg krever fagskolen at «minst 2 personer i fagmiljøet har formell nettpedagogisk utdanning på minst 15 studiepoeng eller tilsvarende innen 1 måned før oppstart av utdanningen.» Og de som «ikke har formell nettpedagogisk kompetanse, skal gjennomføre internt kurs i nettpedagogikk innen 1 måned før oppstart av utdanningen. Kurset er på 12 timer og gjennomføres over 2 dager».

Fagmiljøets størrelse

Fagmiljøets størrelse står i forhold til innholdet og egenarten til denne utdanningen. Den sakkyndige komiteen vurderer at kravet om antall årsverk og fagpersoner knyttet til utdanningen er tilstrekkelig for den studentmassen som fagskolen planlegger å ta opp. Fagskolen krever at det skal være 1,45 årsverk av fagpersoner for en studentmasse på 20 personer.

2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå,

utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Utdanningen skal ha en a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen. b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet.

Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktivitetene knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering og liknende. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Fagmiljøets størrelse bør også være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær.

Det stilles konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø, krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen.

Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet, er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Utdanningsfaglig ansvarlig: Kravet i § 2-3 andre avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er ikke tilstrekkelig med bare utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid eller lignende. Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset

undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning.

Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt. Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglig ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Faglig ansvarlig: Det stilles krav til at utdanningens faglig ansvarlige skal ha en utdanning som er relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a. Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Dette er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglig ansvarlige.

Den faglig ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Den faglig ansvarliges ansettelsesforhold er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den faglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den sakkyndige komiteen vurderer ikke om fagmiljøet som helhet og utdanningsfaglig ansvarlig oppfyller kravene til størrelse og kompetanse fordi fagskolen ikke har avklart alle de som skal ansettes.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

NOKUT viser til dokumentet med tabell med oversikt over det planlagte fagmiljøet. NOKUT vil under «Vurdering» gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Kompetansen sett opp mot utdanningens innhold

Fagskolen har foreløpig ikke ansatt andre enn faglig ansvarlig. Ettersom flere av de som skal inngå i fagmiljøet enda ikke er ansatt, kan ikke den sakkyndige komiteen vurdere om alle i fagmiljøet oppfyller kravet til kompetansen.

Faglig ansvarlig

Den sakkyndige komiteen vurderer at den faglig ansvarlige har relevant utdanning. Vedkommende er autorisert sykepleier med 60 studiepoeng videreutdanning i psykisk helsearbeid. I tillegg har vedkommende relevant yrkeserfaring, undervisningserfaring og 60 studiepoeng i pedagogikk. Den faglig ansvarlige er ansatt i 100 prosent stilling, og derfor er minstekravet til stillingsprosent for den faglig ansvarlige (50 prosent stilling) oppfylt.

Samlet sett viser dette at kravet er oppfylt.

2.10 Sensorer og praksisveiledere

2.10.1 Sensorenes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-5

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Sensorene skal ha en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt.

Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste setning. Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltemne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene.

Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Kravspesifikasjonen for fagmiljøet gir informasjon om kravene fagskolen stiller til sensorenes kompetanse. NOKUT vil under «Vurdering» gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene fagskolen stiller til sensorenes kompetanse er relevant. Fagskolen krever blant annet «utdanning som sykepleier med etterutdanning fra høyskole eller universitet i psykisk helsearbeid med minst 60 studiepoeng». Komiteen legger til grunn at fagskolen med «etterutdanning» mener «videreutdanning» som er studier eller opplæring som gir formell kompetanse i form av studiepoeng.

Fagskolen krever også oppdatert yrkeserfaring. Det kreves at vedkommende skal ha «utøvd sitt yrke i minst 3 år i løpet av de siste 10 år». I tillegg krever fagskolen at sensorene har «vurderingskompetanse i form av enten formell kompetanse på minst 15 studiepoeng eller erfaring fra sensurering av fagskoleutdanning eller høyere utdanning i minst 3 år. Utdanningsfaglig ansvarlig vil gjennomgå sensorveiledning med sensorene før vurdering av studentens prestasjoner gjennomføres.» Samlet sett viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.2 Praksisveiledernes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-4

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Dette kravet er bare relevant for utdanninger med praksis, og stiller krav til de eksterne praksisveilederne. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3. Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet, må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Praksisveilederen skal vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Fagskolen skriver at utdanningen inneholder praksis, og det går fram av søknadsdokumentasjonen at de eksterne praksisveilederne må ha følgende kompetanse: «Kompetanse for å undervise skal minst være utdanning som sykepleier med etterutdanning fra høyskole eller universitet i psykisk helsearbeid med minst 60 studiepoeng». Søker krever også at vedkommende skal ha «utøvd sitt yrke i minst 3 år de siste 10 år».

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene fagskolen stiller til praksisveilederes kompetanse og yrkeserfaring er relevant. Komiteen legger til grunn at fagskolen med «etterutdanning» mener «videreutdanning» som er studier eller opplæring som gir formell kompetanse i form av studiepoeng.

Anbefaling

Den sakkyndige komiteen anbefaler at fagskolen presiserer hvordan det skal sikres at veilederne har tilstrekkelig kompetanse til å kjenne fagskolens vurderingskriterier og hvordan studentene kan oppnå læringsutbyttene. Dersom veilederne ikke allerede har denne kompetansen, må det stilles krav om gjennomføring av praksisveilederkurs eller andre relevante tiltak, og dette må fremgå tydelig i kravspesifikasjonen.

Vedlegg: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

Signe Tretteteig

Signe Veia Tretteteig er sykepleier med videreutdanning i geriatri, mastergrad i klinisk helsearbeid (2009) og en Ph.d. ved Universitetet i Oslo, medisinsk fakultet (2017). Tretteteig jobber på Nasjonalt senter for aldring og helse som undervisningskoordinator, prosjektleder og fagredaktør for lærebøker, e-læringer og annet opplæringsmateriell. I tillegg underviser hun i utdanninger og kommuner om ulike temaer knyttet til aldring og helse. Fra 2008 til 2013 jobbet hun som studieleder i Aldring og helses nyetablerte nasjonale fagskole ved studieretningen demens og alderspsykiatri. I tillegg til rollen som studieleder bestod dette arbeidet i å utvikle skolens form og innhold. Sin praktiske erfaring har hun som sykepleier og faglig leder på ulike sykehjemsavdelinger i kommunehelsetjenesten, og ved utredningsavdeling for hukommelsessvikt i spesialisthelsetjenesten. Tretteteig har også vært sakkyndig for NOKUT tidligere.

Marit Bolstad Tveide

Tveide er studieleder for helse- og oppvekstfag på Fagskolen i Agder. Hun er sykepleier med mastergrad i helseinformatikk. Tveide har tatt studier innen arbeids-, organisasjons- og ledelsespsykologi samt bærekraftig økonomi og ledelse. Hun er forbedringsagent gjennom Helsedirektoratet og Dansk pasientsikkerhetsselskab sin utdanning. Hun har bakgrunn som sykepleier fra kommunehelsetjenesten og som tverrfaglig og regional prosjektleder, og erfaring som leder av koordinerende enhet med overordnet ansvar for individuell plan, koordinator og barnekoordinator. Tveide har i den sammenheng kunnskap om barn og foreldre i ulike livssituasjoner, med ulike forutsetninger og behov for tilrettelegging. Hun har også deltatt i kommunalt samarbeid om bedre tverrfaglig innsats (BTI). Tveide har også vært sakkyndig for NOKUT tidligere.

Ingvild Skjetne

Skjetne er utdannet sykepleier med tilleggskompetanse innen pedagogikk og samfunnsfag, samt en mastergrad i yrkespedagogikk. Hun har variert undervisningserfaring innen helsefag på ulike nivåer, inkludert høyskole, videregående skole og fagskole. Skjetne har deltatt i flere utvalg, arbeidsgrupper og fagnemnder innen helse- og oppvekstfag. Hun har blant annet vært Helsedirektoratets sekretær for NUFHO (Nasjonalt utvalg for fagskole – helse- og oppvekstfag) fra

2016 til 2018, deltatt i utviklingen av læreplaner for Vg1 helse- og oppvekstfag og Vg2 & Vg3 helsearbeiderfag i regi av Utdanningsdirektoratet, og er leder for oppgavenemnd i helsearbeiderfaget. Skjetne har også skrevet lærebøker for opplæring i helsearbeiderfaget, portørfaget og helsesekretær, og har vært redaktør for utgivelser innen høyere yrkesfaglig utdanning i Fagbokforlaget. Noen av utgivelsene i 2024 inkluderer "Yrkespedagogikk for lærere i høyere yrkesfaglig utdanning", "Fra instruksjon til veiledning", "Etikk og pedagogikk i møte med barn og unge", og "Studieteknikk - En håndbok for studenter i yrkesfaglig utdanning". Skjetne har også vært sakkyndig for NOKUT tidligere.

Paul Hardy

Paul Hardy er utdannet hjelpepleier med fagskoleutdanning. Han har jobbet på aktivitetssentre og med mennesker med utfordrende atferd i England. I Norge har han blant annet jobbet med flyktninger og har erfaring fra bemannede boliger. Hardy videreutdannet seg i målrettet miljøarbeid ved Fagskolen i Viken og studerer nå Velferdsteknologi og digital hjemmeoppfølging ved Fagskolen Diakonova. Fra 2010 har Hardy jobbet i Ambulerende Miljøarbeid Tjenester. Han er verneombud og ansvarlig for implementering og opplæring av digital veiledning. Hardy har også hatt flere lederroller i studentråd og landsstyret i ONF, og han er medlem av Nasjonalt fagråd for fagskoleutdanning i helse og oppvekstfag. Han deltar som studentrepresentant i Nasjonal Klagenemnd og er med i en prosjektgruppe for utdanning i tvang og makt.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://nokut.no)